

Uchwała Nr SO-13/0954/186/2021
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 26 kwietnia 2021 r.

w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Lubasz za rok 2020 wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2021 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2021 r. (ze zm.) w składzie:

Przewodnicząca Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. 2019 r. poz.2137) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz.305) o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Lubasz za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami wyraża

opinię pozytywną z uwagą w punkcie V uzasadnienia

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Lubasz w roku 2020 oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2021 roku przez Wójta Gminy).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020-2040 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2020 rok.

- I.** Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
1. W części opisowej przedstawiono realizację źródeł dochodów budżetowych, w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych oraz stan zaległości podatkowych – również czynności podejmowane w celu ich wyegzekwowania, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych według działów klasyfikacji budżetowej w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. Ponadto wskazano przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2020 r.
 2. W części tabelarycznej przedstawiono zestawienie :
 - 1) dochodów w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej;
 - 2) wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej;
 - 3) przychodów i rozchodów budżetu;
 - 4) zrealizowanych wydatków majątkowych;
 - 5) dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami;
 - 6) dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań własnych bieżących;
 - 7) dochodów i wydatki na programy finansowane udziałem środków, o których mowa

- w art.5 ust. 1 pkt. 2 i 3u.f.p.;
- 8) dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i programie przeciwdziałania narkomanii;
 - 9) dotacji udzielonych z budżetu Gminy;
 - 10) dochodów i wydatków związanych z ochroną środowiska;
 - 11) wydatków sołectw w ramach funduszu sołeckiego;
 - 12) środków wyodrębnionych w budżecie Gminy do dyspozycji jednostek pomocniczych;
 - 13) dochodów i wydatków związanych z Rządowym Funduszem Inwestycji Lokalnych;
 - 14) dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu.
3. W sprawozdaniu przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich majątkowych (z pominięciem wydatków bieżących) uwzględniając m.in. łączne nakłady, limity wydatków na 2020 rok, w tym wykonanie za 2020 rok. Z uwagi, że realizacja programów wieloletnich jak sama już nazwa wskazuje, wykracza poza rok budżetowy, to stopień zaawansowania ich realizacji winien obejmować nie tylko rok budżetowy, ale winien także uwzględniać stopień zaawansowania realizacji przedsięwzięć jako całości. Powyższe wynika z art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

II.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Lubasz za 2020 rok został wykonany z nadwyżką w wysokości 456.045,71 zł (przy planowanym deficycie 482.640,00 zł), ponieważ:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 45.218.962,32 zł, co stanowi 98,24 % wielkości planowanej, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 43.912.464,50 zł,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 1.306.497,82 zł;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 44.762.916,61 zł, co stanowi 96,24 % wielkości planowanej, w tym:
 - wydatki bieżące w wysokości 41.836.027,15 zł,
 - wydatki majątkowe w wysokości 2.926.889,46 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 2.076.437,35 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

W roku sprawozdawczym Gmina Lubasz zrealizowała przychody w łącznej wysokości 1.673.909,68 zł w tym: z tytułu zaciągniętego kredytu w kwocie 1.100.000,00 zł oraz dysponowała wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 573.909,68 zł (na plan 570.000,00 zł). Rozchody zrealizowano w kwocie 1.187.360,00 zł, które dotyczyły spłaty rat kredytów i pożyczek.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020.

Z przedłożonego sprawozdania jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiło 21.418.754,30 zł, co stanowi 47,37% wykonanych dochodów.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych na koniec 2020 r. wykazane zostały zobowiązania niewymagalne w wysokości 1.992.097,93 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

- III.** W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, iż nie wystąpiły przekroczenia planowanych wydatków budżetowych. W okresie od początku roku do 31 grudnia 2020 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę odsetek (§ 4580) w łącznej wysokości 503,41 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Wójt poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków.
- IV.** Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, z późn. zm.) w przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi zaprezentowano zgodnie z art. 6r ust. 2-2c tej ustawy, przy czym dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami i kosztami wykonane zostały w wysokości 1.905.921,49 zł, a wydatki łącznie wynosiły 2.387.473,67 zł. Zatem poniesione wydatki na funkcjonowanie ww. systemu są wyższe od wpływów uzyskanych z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Należy zauważyć, że na koniec 2020 roku zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 254.404,06 zł, a należności z tytułu naliczonych odsetek wyniosły 29.456,00 zł. Zobowiązanie niewymagalne wyniosły 21.455,28 zł i dotyczą naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2020 rok wraz z pochodnymi oraz zakupu usług pozostałych.
- Skład Orzekający wskazuje, iż w myśl przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach system gospodarowania odpadami komunalnymi powinien się samofinansować.
- V.** Skład Orzekający wskazuje, że nie wypełniono obowiązku nałożonego przepisem art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, który wymaga, aby w sprawozdaniu uwzględnić zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których jest mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, tzn. należy uwzględnić zmiany w planie wszystkich wydatków na realizację ww. programów, a więc należało odnieść się do zmian w przedmiotowym zakresie wprowadzonych w trakcie roku budżetowego w uchwale budżetowej na 2020 r. Wydatki na programy realizowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych były planowane w uchwale budżetowej na 2020 rok w 2.033.109,45 zł. Na koniec roku, w wyniku dokonanych zmian w budżecie, plan wydatków ustalony został w kwocie 204.103,50 zł. Wobec stwierdzonej nieprawidłowości Skład Orzekający wnosi uwagę.
- VI.** Ze sprawozdania wynika, że Gmina w 2020 r. pozyskała środki finansowe z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (dalej RFIL) w wysokości 573.998,00 zł (dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020” klasyfikacja budżetowa 75816 § 6290 plan i wykonanie 573.998,00 zł). Środki zostały przeznaczone na realizację zadań inwestycyjnych w 2020 r. pn.: „Budowa drogi w Kamionce”, „Przebudowa drogi Hamrzysko – Krucz” oraz „Przebudowa remizy OSP w Lubaszu”.

VII. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający w ramach działalności instruktażowej zwraca uwagę iż:

1. w rozdziale 60016 „Drogi publiczne gminne” poniesione zostały wydatki w kwocie 8.005,48 zł na bieżące utrzymanie przystanków. Stosownie do przepisu art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1944, z późn. zm.) do zadań własnych gminy w zakresie publicznego transportu zbiorowego należą budowa, przebudowa i remont wiat przystankowych lub innych budynków służących pasażerom, posadowionych na miejscu przeznaczonym do wsiadania i wysiadania pasażerów lub przylegających do tego miejsca, usytuowanych w pasie drogowym dróg publicznych bez względu na kategorię tych dróg. Skoro przystanek (wiata przystankowa) jest elementem zadania z zakresu publicznego transportu zbiorowego, to stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, wydatki na nabycie wiaty przystankowej i jej posadowienie winny być sklasyfikowane w rozdziale 60004 - Lokalny transport zbiorowy.
2. w rozdziale 75412 „Ochotnicze straże pożarne” w § 2830 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych” zostały zaplanowane i wydatkowane środki w kwocie 36.794,00 zł. Skład Orzekający wskazuje, ochotnicze straże pożarne funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy - Prawo o stowarzyszeniach. Jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać ochotniczym strażom pożarnym środki pieniężne w formie dotacji na podstawie art. 32 ust. 3b ustawy o ochronie przeciwpożarowej. W związku z powyższym, przedmiotowe wydatki winny być sklasyfikowane w § 2820 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom”.
3. w rozdziale 01009 „Spółki wodne” w paragraf 2830 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych” zaplanowano i wydatkowano 10.000,00 zł. Z objaśnień (str. 32) do sprawozdania wynika, że jest to dotacja dla spółki wodnej na utrzymanie rowów melioracyjnych. Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.), wyżej wskazana dotacja winna zostać ujęta w rozdziale 01008 „Melioracje wodne”.
4. w rozdziale 85505 „Tworzenie i funkcjonowanie żłobków” w § 2310 „Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego zostały zaplanowane i wydatkowane środki w kwocie 35.400,00 zł. Skład wskazuje, że dotacja dla podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy udzielana z budżetu gminy - w wysokości i na zasadach określonych w uchwale rady gminy podjętej na podstawie art. 60 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326, z późn. zm.) - jest dotacją celową i zgodnie z rozporządzeniem z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych powinna być sklasyfikowana w § 281 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom”, albo w § 282 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do

realizacji stowarzyszeniom”, albo w § 283 – „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych” – w zależności od formy prawnej podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy.

- VIII.** W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził następujące rozbieżności:
1. na str. 93 w tabeli nr 1 „Wykonanie dochodów budżetu gminy za 2020 r.” w rozdziale 92605 „Zadania w zakresie kultury fizycznej” w § 0920 wykazano kwotę wykonania bez planu, podczas gdy według sprawozdania Rb-27S kwota plany wynosi 900,00 zł,
 2. na str. 103 w tabeli nr 3 „Przychody i rozchody gminy – wykonanie za 2020 r.” w przychodach wykonanie wolnych środków wskazano w kwocie 570.000,00 zł, podczas gdy Gmina według stanu na dzień 31 12.2020 r. posiada wolne środki w kwocie 573.909,68 zł. Skutkiem powyższego wartość wykonanych przychodów budżetu ogółem została zaniżona o 3.909,68 zł.
- IX.** Do sprawozdania dołączono sprawozdanie z przebiegu wykonania planu finansowego za 2020 Gminnego Ośrodka Kultury w Lubasz. Skład Orzekający podkreśla, że wykonanie planu finansowego instytucji kultury, organ wykonawczy za rok budżetowy przedkłada jedynie organowi stanowiącemu jst (art. 267 ust 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych), natomiast organowi stanowiącemu jst i regionalnej izbie obrachunkowej wraz z informacją o przebiegu wykonania budżetu jst za I półrocze (art. 266 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych).
- X.** Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z mienia.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Monika Paczyńska

Pouczenie:

Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.